

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Μαΐου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 103

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4689

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α'99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Ι. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/800
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΜΑΪΟΥ 2016
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΠΤΟΙ
Ή ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΕΕ L 132/21.5.2016)

Άρθρο 1
Αντικείμενο
(άρθρο 1 Οδηγίας)

Το παρόν μέρος θεσπίζει κανόνες σχετικά με ορισμένα δικαιώματα των ανηλίκων που:

- είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ή
- υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, κατ'εφαρμογή του ν. 3251/2004 (Α'127).

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 2 Οδηγίας)

1. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται στους ανηλικούς που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε ποινική διαδικασία μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.

2. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται στους ανηλικούς που είναι καταζητούμενοι από τη στιγμή της σύλληψής τους στο κράτος μέλος εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος.

3. Με εξαίρεση το άρθρο 5, το άρθρο 8 παρ. 3 στοιχείο β' και το άρθρο 14, στον βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις αφορούν ασκούντα τη γονική μέριμνα, το παρόν μέρος εφαρμόζεται στα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ήταν ανήλικα όταν άρχισαν οι διαδικασίες αυτές, ακόμα κι αν συμπλήρωσαν στη συνέχεια την ηλικία των δεκαοκτώ (18) ετών, ιδιαίτερα όταν η εφαρμογή του παρόντος μέρους ή ορισμένων διατάξεων αυτού κρίνεται ενδεδειγμένη υπό το πρίσμα όλων των περιστάσεων της υπόθεσης, μεταξύ άλλων, του κατά πόσο το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι ώριμο και ευάλωτο. Το παρόν μέρος δεν εφαρμόζεται, όταν το πρόσωπο στο οποίο αφορούν οι διατάξεις, έχει συμπληρώσει την ηλικία των είκοσι πέντε (25) ετών.

4. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται και σε ανήλικους που δεν ήταν αρχικά ύποπτοι ή κατηγορούμενοι για την τέλεση αξιόποινης πράξης, αλλά απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μεταγενέστερα, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλον τρόπο από τις αρμόδιες αρχές.

5. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται σε πράξεις, για τις οποίες όταν τελούνται από ενήλικο, προβλέπεται ποινή φυλάκισης, το κατώτατο όριο της οποίας είναι τουλάχιστον έξι (6) μηνών, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα που παρέχονται σε κάθε ύποπτο ή κατηγορούμενο από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

6. Σε κάθε περίπτωση, το παρόν μέρος εφαρμόζεται πλήρως όταν ο ανήλικος έχει στερηθεί την ελευθερία του, ανεξάρτητα από το στάδιο της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 3
Ορίσμοι
(άρθρο 3 Οδηγίας)

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- «ανήλικος»: κάθε φυσικό πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών,
- «ασκών τη γονική μέριμνα»: κάθε πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα του ανηλίκου,
- «γονική μέριμνα»: το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από τον νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία, όσον αφορά στο πρόσωπο ή στην περιουσία ανηλίκου, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων επιμέλειας, εκπροσώπησης, διοίκησης της περιουσίας και προσωπικής επικοινωνίας.

ποινικής δίωξης, σύμφωνα με την παρ. 2, και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ή αμετάκλητου βουλεύματος.

7. Στις περ. των άρθρων 224, 229, 362 εδάφιο δεύτερο και 363 Π.Κ., αν για το γεγονός για το οποίο εξετάσθηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, πριν την άσκηση ποινικής δίωξης, τέθηκε η δικογραφία στο αρχείο, σύμφωνα με την παρ. 3, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση (άρθρα 243, 43 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο Κ.Π.Δ.), κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα εφετών, αναβάλλει, με πράξη του, κάθε περαιτέρω ενέργεια έως το τέλος της ποινικής διαδικασίας της υπόθεσης που τέθηκε στο αρχείο.

Άρθρο 64

Παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο

1. Κύριες ποινές: α) φυλάκισης διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών ή β) χρηματικές ποινές ή γ) ποινές παροχής κοινωφελούς εργασίας, που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον οι αποφάσεις δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα τελήσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος νέα αξιόποινη πράξη από δόλο, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών. Σε περίπτωση νέας καταδίκης, ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά, μετά την έκτιση της νέας ποινής και τη μη εκτιθείσα και δεν υπολογίζεται στον χρόνο παραγραφής της μη εκτιθείσας ποινής, ο διανυθείς χρόνος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σωρευτικά με ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών.

2. Οι μη εκτελεσθείσες κατά την παρ. 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα. Η παραγραφή των ποινών δεν κωλύει την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

3. Εξαιρούνται των ως άνω ρυθμίσεων αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις των άρθρων 82Α, 235, 236, 237, 242, 259, 285, 358 και 390 του Π.Κ., καθώς και των νόμων 927/1979 (Α' 139), 3304/2005 (Α' 16), του άρθρου 11 του ν. 4443/2016 (Α' 232) και της παρ. 6 του άρθρου πρώτου της από 25.02.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

4. Η θέση στο αρχείο, σύμφωνα με την παρ. 2, απόφασης η οποία αφορά σε ποινική δίωξη που ασκήθηκε για γεγονός για το οποίο εξετάσθηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, δεν αποτελεί το τέλος της ποινικής δίωξης κατά τη διάταξη του άρθρου 59 παρ. 2 ΚΠΔ. Στην περίπτωση αυτή το τέλος της ποινικής δίωξης επέρχεται όταν η απόφαση που τέθηκε στο αρχείο καταστεί αμετάκλητη.

Άρθρο 65

Παύση των εργασιών της πτώχευσης

1. Η παρ. 3 του άρθρου 166 του ν. 3588/2007 (Α' 153) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μετά παρέλευση δέκα (10) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών ή την παρέλευση δεκαπέντε (15) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης, επέρχονται τα αποτελέσματα της παρ. 2.

Η περάτωση της πτώχευσης επέρχεται, κατά τη συμπλήρωση της μακρότερης των άνω προθεσμιών, όταν αποδεικνύεται ότι η διαδικασία της πτώχευσης είναι ενεργή, υπάρχουν ή αναμένονται καρποί ή/και εκκρεμότητες.»

2. Στο άρθρο 166 του ν. 3588/2007 προστίθενται παρ. 4 και 5, ως εξής:

«4. Κατ'εξαίρεση και μόνο, εάν μέχρι τη συμπλήρωση της μακρότερης των άνω προθεσμιών έχει συνταχθεί πίνακας διανομής, κατά του οποίου εκκρεμεί ανακοπή, το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο, έχει τη δυνατότητα, να παρατείνει, περαιτέρω, την πτωχευτική διαδικασία, μέχρι την έκδοση αμετάκλητου αποφάσεως, επί της ανακοπής και την, χωρίς καθυστέρηση, ολοκλήρωση της διανομής. Η αίτηση παράτασης υποβάλλεται, το αργότερο, τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της μακροτέρας των άνω προθεσμιών. Μέχρι τη συζήτηση της αίτησης προσκομίζεται έκθεση του Εισηγητή Πτωχεύσεων. Η αίτηση παράτασης, η έκθεση του Εισηγητή και η απόφαση του Πτωχευτικού Δικαστηρίου κοινοποιούνται υποχρεωτικά στη Φορολογική Διοίκηση (Διεύθυνση Εισπράξεων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων) αμελλητί.

5. Τα πτωχευτικά όργανα συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους και η πτωχευτική διαδικασία δεν διακόπτεται, μέχρι την έκδοση απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά την παρ. 4. Η απόφαση του Δικαστηρίου δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα.»

Άρθρο 66

Μεταβατική διάταξη

Πτωχευτικές διαδικασίες, που έχουν περατωθεί, κατά τη δημοσίευση του παρόντος λόγω παρέλευσης δεκαετίας, από την ένωση των πιστωτών, θεωρούνται μη περατωθείσες, πριν παρέλθουν δύο (2) μήνες, από τη δημοσίευση του παρόντος και, υπό την προϋπόθεση, ότι δεν παρήλθαν δεκαπέντε (15) έτη, από την κήρυξη της πτώχευσης. Ο σύνδικος, με αίτησή του, προς τον Εισηγητή της πτώχευσης, εντός δύο (2) μηνών, από τη δημοσίευση του παρόντος μπορεί να αιτηθεί τη συνέχιση της πτωχευτικής διαδικασίας, εφόσον η πτώχευση περιλαμβάνει ακίνητα, ή διαθέτει χρήματα ή ευρίσκονται στο στάδιο σύνταξης πίνακα διανομής ή εκκρεμεί ανακοπή κατά του πίνακα διανομής. Ο Εισηγητής, με έκθεσή του, δύναται να παρατείνει το πέρας τριάντης πτώχευσης, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, επί εκκρεμότητας ανακοπής και την ολοκλήρωση της διανομής ή τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών, από την κήρυξη της πτώχευσης. Η αίτηση παράτασης και η έκθεσή του Εισηγητή κοινοποιούνται υποχρεωτικά στη Φορολογική Διοίκηση (στη Διεύθυνση Εισπράξεων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων), αμελλητί. Σε

περίπτωση διάφωνίας μεταξύ συνδίκου και Εισηγητή, τη διαφορά επιλύει το πτωχευτικό Δικαστήριο.

Άρθρο 67

Επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα

Προστίθεται νέο άρθρο 122 Α' στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α'182) ως εξής:

«Άρθρο 122Α

Επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα

1. Επίδοση εγγράφου είναι δυνατόν να διενεργείται και με ηλεκτρονικά μέσα από πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτόν δικαστικό επιμελητή, διορισμένο στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία ή τη διαμονή του ή την έδρα του, κατά τον χρόνο διενέργειας της επίδοσης, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς το οποίο αυτή απευθύνεται.

2. Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται συντελεσμένη μόνο εφόσον επιστραφεί στον διενεργούντα την επίδοση δικαστικό επιμελητή, ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής του εγγράφου, η οποία φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257/28.8.2014), του προσώπου προς το οποίο γίνεται η επίδοση. Επί ποινή ακυρότητας, η ηλεκτρονική απόδειξη περιέχεται στην έκθεση επίδοσης την οποία συντάσσει ο δικαστικός επιμελητής σύμφωνα με το άρθρο 139 Κ.Πολ.Δ.. Η επίδοση θεωρείται ανυπόστατη αν η ηλεκτρονική απόδειξη δεν περιέλθει στον διενεργούντα την επίδοση μέσα σε εικοσιτέσσερις (24) ώρες από την αποστολή. Συνέπεια του ανυπόστατου της ηλεκτρονικής επίδοσης είναι η αυτοδικαίως διενέργειά της με φυσικό τρόπο επίδοσης, όπως ορίζουν τα άρθρα 122 επ..

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, φυσικό πρόσωπο ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, ο νόμιμος εκπρόσωπός αυτού, που επιθυμεί να αποστέλλει ή να λαμβάνει έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα υποχρεούται να δηλώσει μία μοναδική ηλεκτρονική διεύθυνση στην κεντρική βάση μοναδικής καταχώρισης των στοιχείων επικοινωνίας της παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Αν πρόκειται για κάτοικο εξωτερικού ή νομικό πρόσωπο με έδρα στην αλλοδαπή, η δήλωση υποβάλλεται στην ανωτέρω κεντρική βάση. Η σχετική δήλωση υποβάλλεται είτε από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο είτε από τρίτο με ειδικό πληρεξούσιο.

4. Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα, όπως ορίζεται στις παρ. 1 έως 3, με παραλήπτη το Δημόσιο, πιστωτικό ίδρυμα, ίδρυμα πληρωμών, κατάσταση ηλεκτρονικού χρήματος ή ασφαλιστική εταιρεία ή υπηρεσία ή κεντρικό υποκατάστημα της περιφέρειας, όπου κατά τον χρόνο επίδοσης, έχει την έδρα του, ο διενεργών την επίδοση δικαστικός επιμελητής. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αρμόδιας αποκεντρωμένης υπηρεσίας ή κεντρικού υποκαταστήματος

της περιφέρειας, η επίδοση διενεργείται στην κεντρική έδρα των φορέων του πρώτου εδαφίου. Για τον σκοπό αυτόν, οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων υποχρεούνται να δηλώνουν την ηλεκτρονική τους διεύθυνση στην ανωτέρω κεντρική βάση, όπως επίσης και το όνομα του αντιπροσώπου, εκπροσώπου ή υπαλλήλου που είναι εξουσιοδοτημένος να παραλαμβάνει ηλεκτρονικά το έγγραφο που επιδίδεται.

5. Για την υποβολή της δήλωσης των παρ. 3 και 4, συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας του πρωτοδικείου και εκείνον που κάνει τη δήλωση, η οποία καταχωρίζεται σε ευρετήριο με την αλφαβητική σειρά του επωνύμου ή της επωνυμίας του φυσικού ή νομικού προσώπου. Οι δηλώσεις τηρούνται και σε ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο αποστέλλεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας του πρωτοδικείου ηλεκτρονικά στην Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας.

6. Αντικατάσταση ή κατάργηση της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχει καταχωριστεί γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α'134).

7. Η επίδοση στον αντίκλητο πληρεξούσιο δικηγόρο, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 143, μπορεί να γίνεται και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που περιέχεται σε δικόγραφο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 119 Κ.Πολ.Δ..

8. Στις περιπτώσεις ηλεκτρονικής επίδοσης οι δικονομικές προθεσμίες παρατείνονται κατά μία (1) ημέρα.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εξειδικεύονται οι όροι δημιουργίας και λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την επίδοση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα.»

Άρθρο 68

Υπόχρεοι σε δήλωση

Η περ. 1 της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α'309) αντικαθίσταται, ως εξής:

«1. Οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων, οι Πρόεδροι, οι Αντιπρόεδροι, οι Διοικητές, οι Υποδιοικητές, τα εκτελεστικά μέλη, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι Γενικοί Διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικά, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκησή τους ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.»

Άρθρο 69

Κοινοποίηση διορισμού και ανάληψη υπηρεσίας δικαστικών υπαλλήλων

Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 2812/2000 (Α'67) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο έγγραφο αυτό ορίζεται και εύλογη προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες, για την ορκωμοσία του διοριζόμενου και την ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν ορίζεται προθεσμία, θεωρείται ότι έχει

τουλάχιστον διετή ενεργό υπηρεσία. Παύει αυτοδικαίως να κατέχει τη θέση αυτή αν στερηθεί με οποιονδήποτε τρόπο τη δικαστική ιδιότητα. Ορίζεται με μερική απασχόληση και μειωμένη άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης για μία μόνο θητεία τριών (3) ετών, η οποία παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τον αντικαταστάτη του και πάντως όχι πέραν των σαράντα (40) ημερών, σε περίπτωση δε αποχώρησής του από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, συνεχίζει να κατέχει τη θέση μέχρι τη συμπλήρωση της θητείας του. Εφόσον ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης. Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 5 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτήν.»

Άρθρο 99**Παράταση ισχύος μεταβατικής διάταξης ως προς τη σύνθεση των ποινικών δικαστηρίων**

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του Μέρους Β' του άρθρου 17 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων (ν. 1756/1988, Α' 35), οι λέξεις «μέχρι την 30ή.6.2020» αντικαθίστανται με τις λέξεις «μέχρι τη 15η.9.2020».

Άρθρο 100

Η παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 1264/1982 (ΦΕΚ Α' 79) τροποποιείται ως εξής:

«3. Οποιοσδήποτε παραποιεί ή νοθεύει το αποτέλεσμα εκλογών για την ανάδειξη συλλογικών οργάνων ή αντιπροσώπων οποιασδήποτε συνδικαλιστικής οργάνωσης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρις ενός (1) έτους και εάν πρόκειται για μέλος εφορευτικής επιτροπής με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.»

Άρθρο 101**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Η ισχύς του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ήδη Υπουργείου Δικαιοσύνης) της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας που κύρυνται αρχίζει από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 7 του ως άνω Μνημονίου.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Μαΐου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Προστασίας
του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Μετανάστευσης
και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

Παιδείας και
Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Εξωτερικών

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ**

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 27 Μαΐου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ